

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ
"АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ" - ВЕЛИНГРАД
бул. "Съединение" №49, тел.0889 12 45 17
e-mail: info-1304231@edu.mon.bg, <http://www.pgit-velingrad.com/>

ЗАПОВЕД

№ 12-01-2025 / 14.09.2023г.

На основание чл. 258, ал.1, чл.259, ал.1, т.2 от Закона за предучилищното и училищно образование, във връзка с чл. 31, ал. 1 от Наредба №15/ 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, във връзка с чл.15, ал.4 от Наредба 13/21.09.2016г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, решение на ПС с протокол № 13/14.09.23г. и правилата на НП "Без свободен час" 2023г.

УТВЪРЖДАВАМ:

I. Програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование за учебната 2023/2024 година.

II. Училищна програма при заместване на отсъстващ учител не по специалността за учебната 2023/2023г.

III. Годишни планове за темите в ЧК/часа на класа/ по класове.

Определям място за съхранение на учебната програма при заместване на отсъстващ учител не по специалността – кабинета на ЗДУД и отговорник за воденето на документацията- Снежанка Янкова Похлупкова-ЗДУД.

В срок до 21.09.2023г. да се качи на сайта на училището, Microsoft teams – учители и училищни документи 2023/2024г. то Йорданка Николова-РН ИКТ.

Препис от заповедта да се сведе до знанието на всички учители за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Елена Гергова-Еличина-ЗДУТД.

Изготвил: Е.Родина-ЗАС

Съгласувал: Е.Гергова-Еличина-ЗДУТД

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ
"АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ" - ВЕЛИКО ТЪРНОВО
бул. "Съединение" №49, тел.0889 12 45 90
e-mail: info-1304231@edu.mon.bg, http://www.pgiti.com

УТВЪРЖДАВАМ

Любка Байлова

/Директор на ПГИТ „Алеко Константинов“/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

учебна 2023/2024 година

Училищната програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование е разгледана и приета на Педагогически съвет, проведен на _____ и е утвърдена със заповед № *12081-2075/14.09.2023* на Директора на училището.

Училищната програма е предназначена за учители – неспециалисти, които ще водят учебни часове в случай на отсъстващи от учебни занятия учители и неосигурени заместници – специалисти. Съобразена е както с основните потребности и интереси на учениците от VIII до XII клас, така и с приоритетите и ресурсната осигуреност на училището – човешки, материални, финансови и др.

ОСНОВНА ЦЕЛ:

Да помогне на учителите – неспециалисти да обучат учениците на жизнено важни и социални умения за сметка на безцелното прекарване на времето си в „свободните“ часове.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

Програмата има амбицията:

Да ангажира „свободното“ време на учениците по време на училищната им заетост по жизненоважни за тях въпроси, които в една или друга степен не се разглеждат по същество от учебните програми по учебните предмети от учебния план.

Да предизвика интереса на обучаваните и да спомогне за тяхната социална ангажираност към проблемите на обществото като цяло и в личен план.

Разглежданата в нея проблематика да „прибере“ учениците в училище и в този смисъл да гарантира както живота и здравето им, така и да повиши авторитета и отговорността на училището като обществено значима институция.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

Учениците да участват пряко в дискусии, форуми и дебати по обществено значими и социални въпроси.

Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.

Да се доразвият поредицата от личностни качества като:

основни житейски умения;

умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;

умения, осигуряващи предприемчивост, прецизност и дисциплинираност;

умения за вземане на решения;

умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.

Поетапно и в зависимост от възрастта да се изградят представите на младите хора за начина на живот и проблемите в съвременните условия в страната и в ЕС.

Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са изграждане на автономна и активна личност, която:

разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;

познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;

зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;

осъзнава и цени своята културна идентичност;

взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;

изразява обосновано и критично гражданската си позиция;

взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;

носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;

подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;

познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;

познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за

прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях.

Закон за училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка

Училищни символи и ритуали

Чл. 184. (1) Всяко училище утвърждава символи (знаме, химн, емблема), които го отличават от останалите училища и засилват усещането на учениците за принадлежност към училищната общност.

(2) При желание от страна на учениците и техните родители може да бъде въведена ученическа униформа или елементи на униформа.

(3) Училищата могат да имат свой празник.

Чл. 185. (1) Училищата създават традиции за отбелязване на национални, местни и училищни празници.

(2) Във всяко училище учебната година се открива в 9.00 часа с вдигане на знамето и изслушване на химна на Република България.

Чл. 186. Училищата могат да издават училищен вестник.

Чл. 187. В училището може да се развиват различни форми на ученическо самоуправление.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:

Гражданско образование

- 1.Символи и ритуали в РБ (химн, герб, знаме на РБ)
- 2.Националните празници на България
- 3.Институциите в РБ
- 4.Символи на ЕС (знаме на ЕС, конституция на ЕС)
- 5.България част от ЕС .
- 6.Що е гражданско общество?
- 7.Гражданските права .
- 8.Права и задължения на детето .
- 9.Демокрацията в нашето общество .
- 10.Моят клас е моето семейство .
- 11.Ден на Конституцията – 16 април .
- 12.Медиите и глобалната мрежа в обществения живот .
- 13.Бележити българи .

Здравно образование

1. Лична хигиена, облекло, външен вид.
- 2.Хранене. „За“ и „против“ диетите.
3. Наднормено тегло и затлъстяване.
- 4.Физическо развитие и дееспособност.
- 5.Психично здраве и личностно развитие.
- 6.Сексуално здраве.
- 7.Младите хора и зависимостите.
- 8.Първа помощ в екстремни ситуации.
- 9.Вредата от телевизора и компютъра.

10. Епидемии и предпазни мерки.
11. Личната хигиена.
12. Пубертет – как да се подготвим ?
13. Промени в моето тяло.

Екологично образование

1. Екология и здраве.
2. Екологичните кризи.
3. Да съхраним природата.
4. С велосипед към бъдещето.
5. „Зелените идеи“ на учениците са грижа за природата.
6. Да бъде чисто нашето училище.
7. Шумът около нас.
8. Нашето населено място преди и сега.
8. Екологична култура – събиране на отпадъците.
10. Денят на Земята.
11. Енергия и климат .
12. Разделно събиране на отпадъци. Рециклиране.
13. Енергоспестяващи източници.

Интеркултурно образование

1. Отношенията в обществото.
2. Междуличностни отношения.
3. Етническа толерантност.
4. Религия, религиозни и етнически конфликти.
5. Какви качества трябва да притежава достойният човек?
6. Агресията в училище и извън него.
7. Умения за работа в екип.
8. Отношението към парите и материалните ценности.

- 9.Ценностите, които осмислят човешкия живот.
- 10.Благотворителност.
- 11.Аз и другите.
- 12.Моята личност и моят свят .
- 13.Сътрудничество между отделните култури.

Военното обучение ще се провежда в часа на класа по 5 часа . Според наредба за обучение на български граждани за защита на отечеството и Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 13 от 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование (ДВ, бр. 80 от 2016 г.) в сила от 01.09.2023 г. издадена от министъра на образованието и науката (Обн. ДВ. бр.75 от 1 септември 2023 г.)

То ще започва след 1-ви декември на съответната учебна година и ще продължава до края ѝ. Обучението на учениците ще се провежда в присъствието на класния ръководител, военнослужещи или цивилни служители от Министерството на отбраната, както и от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, които са преминали специална подготовка за обучение на ученици.

Теми за 10 клас:

Тема 1 - Отбрана на страната и задължения на гражданите на Република България.

Тема 2 - Подготовка на страната за отбрана.

Тема 3 - Гражданско-военните отношения.

Тема 4 - Критична инфраструктура и участие на формированията от въоръжените сили в оказване на помощ на населението.

Тема 5 - Действия на гражданите за оцеляване при терористични действия и война, както и при откриване на невзривени боеприпаси.

Теми за 11 клас:

Тема 1 - История на въоръжените сили на България.

Тема 2- Съвременни въоръжени сили на Република България.

Тема 3 - Българска армия - структура, въоръжение и екипировка.

Тема 4 - Участие на въоръжените сили в операции и мисии извън територията на страната.

Тема 5 - Приемане на военна служба и в резерва на въоръжените сили на Република България.

Символи, ритуали, почетни знаци на ПГИТ “Алеко Константинов”

1. Патрон на училището – Алеко Константинов.
2. Знаме на училището.
3. Мото-”Професионализъм в действие“.
4. Лого на училището.
5. Ученическа униформа .

ПГИТ “Алеко Константинов” град Велинград има следните ритуали:

1. Откриване на учебната година;
2. Предаване на знамето на следващите знаменосци;
3. Празник на училището;
4. Коледен празник;
5. Изпращане на завършващите етап и степен;
6. Тържествен ритуал по награждаване на ученици и учители за 11 май.
7. Ден на таланта .
8. Ден на ученическо самоуправление.